KURJER WARSZAWSKI

D. 20. Stycznia. WTOREK. ROK 1829.

№ 19

WSPOMNIENIA. *Synod w Łęczycy 1466.*

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj w doroczną uroczystość Urodzin J: C: M: Wielkiej Xiężnej ANNY, Xiężnej Oranji, Siostry naszego Miłościwego MONARCHY, odbyło się Nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym; a wieczorem na Głównym Ratuszu iaśniała Cyfra Dostojnej Solenizantki.

Artykuł nadesłany.— Gdym na ostatniem posiedzeniu publicznem Królewskiego Towarzystwa Przyiaciół nauk, czytał wiadomość o *Instytucie dla moralnej poprawy zepsutych dzieci* w Berlinie od lat kilku zaprowadzonym, nie śmiałem się w ówczas cieszyć nadzieią, ażeby odwołanie się moie do dobroczynności ziomków, pomyślny skutek mieć mogło. Dzisiaj zaś równie niespodziana, iak przyiemna powstała we mnie otucha, iż chęci i życzenia moie bez skutku niepozostaną, gdy pewien Urzędnik od lat kilkunastu w iednej z Kommissji Rządowych pracuiący, którego skromność nie dozwala mi wyiawić nazwiska, zgłosił się do mnie z prośbą, ażebym przyiął od niego ofiarę, możności iego odpowiadaiącą, do składki na założenie podobnego instytu w naszym kraiu. Ten czcigodny Przyiaciel ludzi ofiarował na ten cel *dwa procent corocznie ze szczupłej pensji swoiej i z emerytury*, na iaką sobie zasłużyć potrafi, póki tylko iednę lub drugą pobierać będzie. Nie mogąc ieszcze stanowczo odpowiedzieć szlachetnemu życzeniu tej dobroczynnej osoby, postanowiłem ogłosić publicznie ten czyn wyższem uczuciem moralności tchnący, iako przykład naśladowania godny, który wkłada na mnie obowiązek dołożenia największego starania, ażeby ta zbawienna instytucja u nas zaprowadzona być mogła.— *Fr: Hr: Skarbek.*

W ciągu roku zeszłego, w *Warszawie* urodziło się Dzieci Katolickich 3801. Ewangie: Aus: 209, Refor: 17, Grecko-Kato: 7, Grecko-Ross: 6, Żydows: 1421. Umarło Katolic: 5128, Ewang:-Augs: 347, Refor: 37, Grecko-Katol: 10, Grecko-Ross: 3, Żydows: 1049. Zaślubionych było par w ogóle 1290. Rozwodów tylko 2.

Korzystnie znane dzieło Pruskiego Jenerała *Valentini* O *Wojnie Tureckiej* wyszło w przekładzie polskim pod tytułem: »O wojnie Tureckiej przez Królewsko-Pruskiego Jenerała Valentini w niemieckim ięzyku wydane, przez Pułkownika *Meciszewskiego* na polski ięzyk przełożone, 8vo Warszawa u N. *Gliksberga*, 1829.» Dzieło to nader ważnem iest tak we względzie sztuki woiennej iak dla polityka, historyka, ieografa i statystyka; takie bowiem daie dokładne wyobrażenie o Turcji, iej sile woiennej, naturalnem położeniu i stosunkach kraiu iego mieszkańców, przytem tak dokładnie opisuie wypadki woienne, i ocenia talenta wodzów, że rzec można, iż z tem dziełem w ręku prawdziwe wyobrażenie mieć można o tem co się o wojnie Tureckiej gdzie kolwiek czytać zdarzy. Szczęściem trafiło to dzieło na tłumacza światłego i biegłego w nauce o wojnie, o znaiomościach bowiem Pułkownika *Meciszewskiego* najlepsze mamy przekonanie z szacownego dzieła o fortyfikacji po-

lowej, przez tegoż Pułkownika r. 1825 wydanego. Exemplarz dzieła o Wojnie Turec: z 4ma planami kosztuie zł. 12; sprzedaie się u N. Gliksberga i u innych Księgarzy w Warszawie, na prowincji i zagranicą.

Pełnia dziś o godź: 1, min: 41, po północy.—Zimna stopni 18.

Z Petersburga 6 Stycz: (Z D.P.)

Żałoba zdjętą była przez 4 dni świąt *Bożego Narodzenia*, także w bie: mie: w dni świąteczne i galowe iej nie będzie.— Kupcy tej stolicy dawali świetną ucztę dla 1600 Podoficerów i Żołnierzy gwardji, przybyłych po tylu zwycięztwach z *Persji*, dany oraz był wspianiały obiad dla Officerów. Sala przepysznie była ozdobioną. J. C. M. W. X. MICHAŁ, raczył te uczty zaszczycić swą obecnością.— W czasie podróży *Wielohorskiego*, zastępować go będzie w Komitecie Teatrów Cesarskich Xże *Gagarin* Mistrz Obrzędów. — Dnia 23 z. m. do *Warny* wrócił Kontr Admirał *Kumany* z 100 ieńcami i 2ma armatami zabranemi na małej wyspie Tureckiej. W *Burgas* niezmiernie zdziwili się Turcy ujrzawszy Rossyjskie okręty; również są zdziwieni widząc dzielnie urządzone warownie *Warny* i innych twierdz przez nich opuszczonych. W *Szumli* wymiera wiele żołnierzy Tureckich.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W *Munich* d. 6 b. m. odbyła się pierwsza *szlichtada* złożona z 25 sanek kosztownie ozdobionych. Ta szlichtada wyiechała z zamku Królewskiego, przeieżdżaiąc przez wiele ulic, udała się do *Nimfemburga*, zkąd wieczorem przy świetle pochodni i muzyce wróciła do zamku. W czasie tej przeiazdki wywróciły się sanki Ojca tamecznego Posła francuzkiego, przezco tenże został uderzony w ramie, małżonka iego raniona w twarz i w głowę. — W *Ruen* we *Francji* ma być wystawiony Klasztor *Trapistów*, na co iuż są zebrane znaczne składki.—W mieście *Hawrze* dochód cła w roku zeszłym przyniosł 23,000,000 franków. —W lasach w *Skandarjo* w *Piiemoncie* powstał niedawno okropny pożar, który mimo wszelkich starań, z niesłychaną prędkością przewyższył wierzchołki tamecznych gór i rozszerzył się na wszystkie strony, trwał przeszło dni 12, szczęściem że w czasie tego nieszczęśliwego wypadku nikt nieutracił życia. —Sławny Aktor holenderski *Sack*, przez lat 34 ciągle zostaiący przy teatrze *Amsterdamskim*, zakończył niedawno życie. — Między rozmaitemi procesami które się wytoczyły w Sądzie policji Paryzkiej był następuiący. Dwóch ludzi stanu gminnego gdy się upili w szynkowni, ieden rzekł: »mój bracie sprzedałem moią skurę więc potrzebuię innej, sprzedaj mi twoią a ia ci dam za nią 8000 franków. Dobito w żartach targu a przedaiący pozwolił aby mu iego przyiaciel obnażył plecy i naznaczył ie rozpalonem żelazem aby iej nieodmieniono! nazaiutrz zaiątrzyła się niezmiernie wypalona rana i ów człowiek w boleściach udał się do sądu zaskarżaiąc swego przyiaciela, który za ten żart został skazany na 100 fr: kary. Gdy mu przeczytano wyrok, zawołał »to iest djable drogi żart, iuż nigdy więcej nieodważę się na podobne kupno.»!! — Niedawno przypłynął znaczny zapas zboża zagranicznego do Londyńskiego portu.— Rzeka *Ren* iest od dnia 9 b. m. okryta lodami pod miastem *Kolonją*, przezco żegluga na tej rzece została przerwana. — W *Bruxelli* zawarto w zesz: roku 957 ślubów małżeńskich a tylko 4 rozwody przyszły do skutku.—We *Francji* liczą teraz 5,000,000 biednych ludzi którzy są w tak nędznym stanie że po większej części muszą żebrać, iest oraz 130,000 złodziei, rabusiów i t. d. z których ledwo 7ma część iest

dotąd schwytana i sądownie karana. Szkody które przez kradzieże zrządzone, liczyć można mniej więcej rocznie 2,000,000 fran: Przeszło 150,000 ludzi utrzymuie rząd w więzieniach publicznych i szpitalach. Liczą także we *Francji* 60,000 opuszczonych dzieci, żebraków publicznych i podrzutków, którzy trudnią się szczególniej przemycaniem towarów i innemi szkodliwemi rzemiosłami. Nakoniec znajduie się we *Francji* 3,000,000 ludzi, których byt nie iest zabezpieczony. Do tego motłochu dołącza się ieszcze 11,464 więźniów zostaiących na galerach i 7896 uwolnionych zbrodniarzy którzy po wysiedzeniu kary, włóczą się w różnych częściach kraiu. Chociaż *Francja* zdaie się być tak oświeconym narodem, iednak niedawno okazało się że między 2182 młodemi konskrypcjonistami z Departamentu *Niższych Pireneów* 951 nieumiało ani pisać ani czytać. — W Departamencie *Pireneów wyższych* panowała niedawno niesłychana wścieklizna między psami.

Hrabia *Ofalja* mianowany Posłem Hiszpańskim przy dworze Francuz: przybył z *Londynu* do *Paryża*. — Niedawno przybył Kurjer z ważnemi depeszami z Grecji do Paryża. — Donoszą z *Wiednia*, że z rozkazu tamecznego rządu od d. 1 Maia r. b. każdy wędrowny czeladnik iakiegokolwiek rzemiosła, tak kraiowy iak zagraniczny, ma być opatrzony książką wędrowną. Czeladnik cudzoziemski nie będący w swoim kraiu opatrzony takąż książką, wstępuiąc w granice państwa Austrjackiego iest obowiązany kupić sobie takową w urzędzie miejscowym za 30 grajcarów. — W *Fależę* we Francji założyło się 2ch braci, oto, którywy z nich najwięcej wypił wódki. Jeden z nich wypił 2 miary (blisko półkwarty) drugi zaś chcąc koniecznie wygrać zakład wypił do 3 miar wódki, poczem chcąc się ochłodzić, skoczył w tameczną rzekę, z której go nieżywego wyciągnięto. — Papiery Hiszpań: spadły niedawno znacznie w *Paryżu*. — W *Konnektykut* w Ameryce połnoc: utworzyło się towarzystwo usiłuiące prowadzić życie umiarkowane. To towarzystwo miało niedawno posiedzenie na którem postanowiło, aby każdy z członków nie pił tęgich trunków wyiąwszy takie które za lekarstwo służyć maią; dalej, aby żaden z nich nieprzyjmował do swoich usług lub roboty, człowieka, któryby miał nałog piiaństwa. — Ku połowie zeszłego mca wysłano z *Gdańska* 32,000 łasztów zboża, iako to: 15,100 do *Londynu*, 2700 do *Newkastle*, 3900 do innych portów Angiel: a reszte do *Holandji* i *Francji*. — Dnia 6 b. m. w *Wirceburgu* zakończyła życie po długiej i bolesnej chorobie Hrabina *Turn* i *Taxis* pierwsza Dama dworu owdowiałej Królowy Bawarskiej. — Donoszą od granic Tureckich, że teraźniejszego korpusu Jenerała Dymitre: *Jpsylantego* wcale niemożna porownać z dawnem nieswornem wojskiem Greckiem. Ten waleczny Jenerał odniosł niedawno świetne zwycięztwo nad Turkami w *Beocji*, gdzie zdobył powiększej części szturmem, obronny Klasztor, oraz zwyciężonych Turków zabrał w niewolą. Zabrał oraz w czasie tej bitwy 2 chorągwie Tureckie i wiele broni, także 400 mułów i bagaże znacznej wartości. Pod *Lombatino* bronili się Turcy najuporczywiej, przezco stracili do 800 ludzi. Korpus Grecki także utracił wielu walecznych woiowników, a między temi kilku officerów wyższych. Między ieńcami Tureckiemi znajdowało się kilku Beiów i Agów. Korpus Jenerała *Jpsylantego* składa się z 5000 regalarnego i dobrze wymustrowanego wojska, którego dobry porządek i karność iest wzorem dla wojska Greckiego. —

Według odebranych wiadomości z *Smirny*,
pomnożyło się na nowo łupiestwo na morzu
w okolicy *Lewantu*, a to od czasu blokady
Dardanellów. — Słychać, że iuż Posłowie
Mocarstw sprzymierzonych zgodzili się na o-
znaczenie granic Grecji, to iest od *Negropon-*
tu aż do zatoki *Arty*.

DONIESIENIA.

Podpisany uwiadamia niniejszym Prześwietną pu-
bliczność iż pod dniem 12 Maia 1824 r. zeznał na
osobę W. Łukasza Bogusławskiego Mecenasa Sądu
Najwyższej Jnstancji Królestwa Polskiego przed W.
Walentym Skorochod Maiewskim Reientem plenipo-
tencją, dozwalaiącą temuż W. Bogusławskiemu, za-
ciągnienia długu na mój maiątek w pewnym Jnteres-
sie, gdy zaś plenipotencja ta żadnego skutku nie
wzięła, a Jnteres do którego taż plenipotencja daną
była, zupełnie ukończonym został, przeto uważaiąc
ią za niepotrzebną, takową odwołuię, i za żadną
deklaruię, a ieżeliby z przyczyny tej plenipotencji,
miał kto iakową pretensją do podpisanego, ma się
z takową najdalej, w niedziel sześć zgłosić do pod-
pisanego, po upłynionym takowym terminie, pre-
tensja za żadną uważaną będzie. —

Stanisław Kraiński.

Zabudowania drewniane z ogrodem owocowym i
warzywnym w tyle, na ulicy Chmielnej od Nowego
Swiatu, pod Nr 1524, w miejscu sposobnem do wy-
budowania murowanego domu, są z wolnej ręki do
sprzedania. Po bliższą o tem wiadomość można się
zgłosić do Kantoru Drukarni Gałęzowskiego na u-
licy Żabiej Nr 472.

Puljares safjanowy koloru czerwonego z Listami i
Wexlami, zgubionym został dnia 19 Stycznia r. b.
o godzinie 12 z południa na drodze idąc z domu Pocz-
towego do Karmelitów przy ulicy Krakowskie Przed-
mieście. Znalazca za oddaniem do Drukarni Kurje-
ra, prócz wdzięczności odbierze dobrą nagrodę.

Kucharz w młodym wieku, który znaiąc dobrze
swoią czynność, opatrzony w przyzwoite świadectwa,
życzy sobie mieć miejsce w każdym czasie, miesz-
ka przy ulicy Bugaj Nr 2601 na pierwszem piętrze.

W Wsi Załuskach o mile od Warszawy przy szo-
se, iest Kolonja o 30tu kilku morgach Chełmińskich
w gruncie pszennym, z dworkiem na dwie Familje
nowo pobudowanym, stajnią i oborą pod gontami,
studnią, z inwentarzem i porządkami gospodarskie-
mi, w każdym czasie z wolnej ręki do sprzedania;
lub na lat kilkanaście do zadzierżewienia. Ugoda
na gruncie z Właścicielem zamieszkałym tamże.

W dniu 10 Stycznia r. b. wieczorem przy ulicy
Mazowieckiej znalezione zostały iako to: Koszula
płócienna mało używana, Prześcieradło i Maglownik
stare; właścicielka za udowodnieniem odbierze pod
Nr 1397 przy ulicy Marszałkowskiej w Litografji.

Podpisany wczoraj wychodząc z Ratusza Głó: zgu-
bił Certyfikat czyli kwit Sznurowy na zaległy Żołd
Wojskowy, w kwocie złp: 275, przypadaiący. Kto
takowy znalazł raczy oddać do Drukarni Kurjera,
za co prócz wdzięczności przyrzekam przyzwoitą
nadgrodę. — *Antoni Namieciński*

☞ W Gdańsku w piwnicach tameeznego Arsenału,
d. 20 b. m. rozpocznie się publiczna Licytacja
znacznej ilości rozmaitych Win na Oxefta. Wyszcze-
gólnienie ilości i wszelkich gatunków tych Win wy-
stałych, umieszczonem było w Nrze 8 Kurjera
Warszawskiego d. 9 b. m.

Za pozwoleniem Zwierzchności.

Podpisany Uczeń ś. p. Chrystjana Ettinger wyna-
lazcy Essencji Orjentalnej do mycia się i upiększe-
nia płci, oraz Proszku do farbowania włosów na ko-
lor czarny, iasny lub ciemny, w Anglji przez tegoż
wydoskonalone a w tutejszej Stolicy oddawna iuż
znane, i przezemnie w takiej samej dobroci iak przez
samego Ettingera takowe przedmioty są preperowa-
ne. Essencji tej równie iak i Proszku dostać mo-
żna na flaszki z moią pieczęcią i przepisem użycia,
duże po zł: 9, mniejsze po zł: 4 gr: 15; Proszku
po złł: 9, u P. Lago Kupca tutejszego w Sklepie
przy ulicy Senatorskiej pod Nr 460, w Pałacu zwa-
nym Olbromskich. Essencja ta równie iak Proszek
przez W. Fizyka Miasta Stołecznego Warszawy po
raz trzeci examinowana, aprobowana i za nieszko-
dliwą uznana; na robienie i sprzedawanie takowych
przedmiotów otrzymałem pozwolenie. Essencja ta
czyni płeć piękną, białą i delikatną, nadaie kolor
twarzy czerstwy i kwitnący, odejmuie szkorbuty-
czną czerwoność, trędy, liszaie, zmarszczki, piegi i
nieprzyiemny odor z ust oddala za użyciem onej do
płukania według przepisu. — Osoby życzące sobie
mieć przez podpisanego włosy farbowane na głowie,
faworytach i wąsach, raczą go swemi zleceniami za-
szczycić. — *Andrzej Dolinowski* ulica Mostowa Nr 92.

Wczoraj wyciągnięte Nra 51. 85. 74. 80. 62.

TEATR. Dziś dla zbytniego mrozu niema widowiska.